

Calle Karlsson
Stabschef
Calle.Karlsson@Trelleborg.se
0410-73 39 35

Utredning Alstad skola

Ärendebeskrivning

Vid sammanträde den 17 april 2018 beslutade bildningsnämnden att ge förvaltningschefen i uppdrag att utreda hur attraktiviteten för Alstad skola skulle kunna höjas, ex. genom att göra den till en skola med en viss pedagogik eller särskild inriktning, så att fler vårdnadshavare väljer skolan för sina barn, samt att återkomma till bildningsnämnden under hösten 2018 (protokollsutdrag biläggs).

Inför bildningsnämndens sammanträde den 14 november föreligger återrapportering från bildningsförvaltningen utifrån bildningsnämndens uppdrag.

Beredning

Alstad skola är en en-parallellig (en klass i varje årskurs) skola för elever i förskoleklass till och med årskurs 6. Trots att skolan har ett stort upptagningsområde har det under många år varit svårt att fylla klasserna på skolan. I genomsnitt väljer knappt hälften av de barn som är bosatta inom upptagningsområdet en annan skola än Alstad skola. Klasserna på skolan är halvfylla. Innevarande läsår är den genomsnittliga klasstorleken 12 elever per klass i årskurserna 1-6. Utifrån bildningsnämndens beslut i ärende avseende skolval 2018 (BIN 2018-01-31 § 8), ”att en förskoleklass på Alstad skola startas endast om antalet elever som väljer och kan placeras på skolan utifrån gällande urvalsgrunder blir minst 20 elever”, startades ingen förskoleklass på skolan inför innevarande läsår. Inför läsåret 2015-2016 valde ett antal elever i årskurs 3 att lämna Alstad skola inför årskurs 4. De fyra elever som blev kvar i den årskursen fortsatte sin skolgång på Väståkraskolan (där de nu går i årskurs 7).

Frågan om Alstad skolas framtid har utifrån ovan bakgrund diskuterats i flera olika sammanhang. Det är både bildningsnämndens och bildningsförvaltningens intention att Alstad skola ska kunna leva vidare. För att det ska vara möjligt behöver åtgärder vidtas för att säkra en god kvalitet och ekonomi i verksamheten.

Politiska förslag

Under arbetet med att utreda hur Alstad skola ska kunna leva vidare har ett antal olika möjligheter identifierats. Moderaterna (M) respektive Kvartetten (S, SÖS, MP och C) har också lagt fram sina förslag under arbetets gång.

Moderaternas förslag

Moderaterna förslag är att den fristående verksamheten Pilens Montessoriskola, som idag finns i Fru Alstad ca 6 km från Alstad skola, skulle kunna vara en del av lösningen. Pilen är idag en av de skolor som elever inom Alstad skolas upptagningsområde väljer istället för Alstad skola.

Utifrån moderaternas initiativ har bildningsförvaltningen träffat representanter för Pilen och visat skollokalerna på Alstad skola. Vid mötet klargjordes att bildningsförvaltningen har uppdrag från bildningsnämnden att utreda framtiden för Alstad skola och att möjligheten att låta en fristående verksamhet som Pilen ta över verksamheten/lokalerna är ett förslag bland flera andra. I det fall kommunen skulle vilja gå vidare i enlighet med moderaternas förslag måste det utredas vidare hur ett övertagande av verksamhet/lokaler skulle kunna gå till utifrån kommunallagen och annan relevant lagstiftning.

Kvartettens förslag

I kvartettens förslag (se även bilaga) förslås nedan åtgärder.

- Erbjudna åldersblandade klasser i Alstad skola.
- Att på skolan bedriva skolverksamhet för, förskoleklass och årskurs 1 – 3.
- Årskurs 4-6 flyttas till skola med komplett verksamhet med både lokaler och pedagoger för dessa åldersgrupper. Tiden för överflyttningen planeras tillsammans med berörda skolor, pedagoger och föräldrar. I första hand Västkraskolan Anderslöv.
- Förskolan flyttar på sikt totalt över till skolans lokalers belägenhet. Ev. efter om och tillbyggnad om så erfordras. Till en början kan 5-åringarna tillbringa mera tid på skolan för att skapa utrymme för fler barn på förskolan.
- Att pedagogerna/personal i såväl skola som förskola erbjuds möjlighet till stöd i ett övergångsskede för att kunna erbjuda och genomföra åldersblandade klasser.
- Verksamheten påbörjas höstterminen 2019.
- De elever som inom Alstads upptagningsområde idag påbörjat förskoleklass på annan skola erbjuds plats på skolan.
- Samtliga av kommunens skolor marknadsförs aktivt inför skolval till förskoleklass med början redan under hösten 2018.
- Förslaget till åtgärder skall vara gällande för samtliga skolenheter i kommunen där problem uppstår med bristande elevantal, om inte annat beslut fattats.
- Även tjänstemannakontakt med angränsande kommuner.

Bildningsförvaltningens förslag

Med utgångspunkten att Alstad skola ska finnas kvar och att verksamheten även fortsatt ska bedrivas i kommunal regi har bildningsförvaltningen kommit fram till att nedan åtgärder behöver genomföras.

För att skapa underlag för fulla klasser föreslår bildningsförvaltningen att skolan arbetar med åldersblandade klasser, ex. f-3 och 4-6. Årskurs 6 föreslås flyttas till Väståkraskolan (där eleverna redan idag går årskurs 7-9). Årskurserna 4-6, men framför allt årskurs 6, får redan idag en stor del av sin undervisning i specialämnen på Väståkraskolan. Flytten av åk 6 kan, med hänsyn till att den kommande tillbyggnaden av Väståkraskolan först måste färdigställas, ske tidigast från och med läsåret 2020-2021.

Åldersblandade klasser och en flytt av årskurs 6 från Alstad skola skulle öka lokaleffektiviteten för den kvarvarande skolverksamheten och frigöra lokaler på skolan. Möjligheten att använda dessa frigjorda lokalytor behöver utredas vidare men en möjlighet är ett utökat samarbete med och/eller en eventuell flytt av (hela eller delar av) förskoleverksamheten i Alstad till Alstad skola. Med åldersblandade klasser ökar också möjligheten att åstadkomma effektiva klasstorlekar. Inom grundskolan arbetar bildningsförvaltningen för klasser med i genomsnitt 25 elever. Klasstorlekarna bör inte vara mindre än 20 elever/klass eller större än 30 elever/klass och i de lägre årskurserna bör generellt något mindre klasstorlekar eftersträvas än i de högre årskurserna.

Effektiva klasstorlekar och ökad lokaleffektivitet bör förbättra de ekonomiska förutsättningarna för skolan och minska behovet att skjuta till medel till skolan på den övriga grundskoleverksamhetens bekostnad. Åldersblandade klasser är generellt sett inget som bör eftersträvas enligt forskningen, och inget som bildningsförvaltningen skulle förespråka på en större skola där förutsättningarna ser annorlunda ut. På en liten skola som Alstad skola, med elevunderlag som inte räcker till för att fylla klasserna, menar dock bildningsförvaltningen att åldersblandade klasser, om det genomförs på rätt sätt, kan vara en bra lösning som ger förutsättningar för skolan att leva vidare.

Ytterligare åtgärder som bör genomföras är att undersöka möjligheterna att utöka skolans upptagningsområde ytterligare (även om det redan är stort) och att undersöka möjligheterna att locka elever från andra upptagningsområden och andra kommuner. Detta kan ske genom direkt kontakt med andra kommuner som angränsar till Trelleborgs kommun i närheten av Alstad, men framför allt genom ökad marknadsföring av Alstad skola. Det bör också undersökas om det skulle vara möjligt att öka intresset för Alstad skola genom att erbjuda en särskild pedagogisk inriktning, exempelvis undervisning i engelska redan från förskoleklass.

Ovan förslag gäller specifikt Alstad skola utifrån bildningsnämndens uppdrag, men förslaget bör också kunna ses som vägledande för andra skolor som hamnar i en likande situation som Alstad skola med bristande elevunderlag. Inför skolvalet till förskoleklass läsåret 2019-2020 och i kommande års skolval, ser det ut som att både Alstad skola och Klagstorps skola kommer att få svårt att skapa rena förskoleklasser med minst 20 elever. I båda fallen menar bildningsförvaltningen att införande av åldersblandade klasser är ett alternativ till det beslut som

bildningsnämnden fattade för Alstad skola i skolvalet inför innevarande läsår, det vill säga att inte starta en förskoleklass med mindre än 20 elever.

Bildningsförvaltningen har också tagit fram ett informationsmaterial i form av en broschyr för skolorna på landsbygden som ska kunna användas för att marknadsföra verksamheterna (se bilaga). Detta är en åtgärd som måste kompletteras med andra åtgärder som ökar intresset för och kännedomen om skolorna på landsbygden. Sådana åtgärder skulle kunna vara ökat samarbete mellan förskola och skola eller genomförande av öppet hus, grillkvällar etc.

Förslag till beslut

Bildningsförvaltningen föreslår bildningsnämnden besluta

att ställa sig bakom bildningsförvaltningens förslag på åtgärder enligt föreliggande tjänsteskrivelse, med syftet att säkra en verksamhet av god kvalitet och ekonomi och med intentionen att Alstad skola ska kunna leva vidare som grundskola i kommunal regi,

att det inför kommande skolval till förskoleklass inte ska finnas någon lägsta gräns för hur många elever som måste välja en skola för att eleverna ska tas emot i skolans förskoleklassverksamhet, samt

att årskurs 6 ska flyttas från Alstad skola till Väståkraskolan när det är möjligt utifrån den kommande tillbyggnaden av Väståkraskolan, tidigast läsåret 2020-2021.

Skickas till

-

Bilagor

Protokollsutdrag BIN 2018-04-17 § 58 - Förslag från kvartetten: Utredning av möjligheter att öka attraktiviteten för Alstad skola

Kvartettens förslag avseende Alstad skola – ”Vi vill se en levande kommunal skola i Alstad” (inkom till bildningsförvaltningen 2018-08-27)

Broschyr om skolorna på landsbygden – ”Välkommen till en grundskola nära dig”

Barns och elevers delaktighet

Enligt en rutin för att kontrollera om barn och elever har fått möjlighet att vara delaktiga i arbetet med ärendens som behandlas i bildningsnämnden ska två frågor besvaras med egen rubrik i samtliga tjänsteskrivelser till nämnden.

Har berörda barn och elever tillfrågats och vilka är deras synpunkter?

Barn och elever har inte tillfrågats i beredningen av ärendet.

På vilka andra sätt har barns och elevers perspektiv påverkat underlagen?

-